

El P. Jordi M. Bou i Simó, organista del monestir de Poblet

Gener Gonzalvo i Bou
Arxiu Històric de Tarragona

El P. Jordi M. Bou i Simó (batejat amb el nom de Ramon) va nèixer a l'Espluga de Francolí (Conca de Barberà) el 26 de febrer de 1925. La seva família, que provenia de la petita noblesa local, aliada amb els hospitalers, senyors de la vila, estava dedicada al comerç, i tenien diverses propietats agrícoles. D'arrels profundament cristianes, culturals i catalanistes, tenien una gran dedicació a la música, i fins i tot –en alguns dels seus membres- s'hi endinsaren professionalment.

En aquest camp de la música, doncs, el P. Jordi hi tenia el terreny abonat. El seu avi (profundament catalanista) i el seu pare tenien bones nocions de piano. La seva germana gran, Maria Bou, que era professora de piano al Conservatori del Liceu, fou la qui li donà les primeres lliçons de música. Una altra germana, Rosa Bou, era professora de violí, i el seu fill Jordi Macaya Bou, professor de viola i tenora, s'hi dedica professionalment. Àdhuc, el seu nebot Gener, té el grau mitjà de música, en l'especialitat de piano, pel Conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona.

El Pare Jordi Bou davant del teclat del monumental orgue del Monestir de Poblet

El Pare Bou tocant l'orgue barroc de l'església Santa Maria de Montblanc. 1982

Un jove Pare Jordi Bou tocant l'harmònim del Monestir de Poblet (Foto Calafell. Tàrraga)

Per altra banda, aquesta fonda religiositat de la família Bou (que li comportà greus patiments durant la Guerra Civil de 1936-39) influí de manera sobressortint, en la futura vocació de Ramon Bou i Simó. Així, després de cursar el batxillerat a Tarragona, i passada la contesa bèl·lica, el 27 de desembre de l'any 1943 el P. Jordi entrà com a novici i monjo de Poblet, essent, doncs, encara molt jove.

Fou l'any 1947 en què se li encomanà al P. Bou l'acompanyament, encara amb harmònim, de l'ofici diví de la comunitat pobletana, amb l'aprovació de l'aleshores prior, l'italià Dom Giovanni Rosavini. Quant a la seva vida religiosa, el P. Jordi es consagrà solemnement com a monjo del Cister l'any 1948, amb la seva professió solemne.

L'any 1959, el P. Bou marxà a Roma, per a cursar-hi estudis de solfeig, harmonia, piano i orgue, amb una estada d'un any, a l'Institut Pontifici de Música Sacra, el director del qual era mossèn Higini Anglès, eminent musicòleg, i fill de Maspujols. Els mestres del P. Jordi foren els PP. Jianfiglia i Santini, que el feien estudiar fins a 7 hores diàries, en jornades llargues i

dures. En només un any va aprovar quatre cursos de piano, alhora que va aprofitar per a assistir a importants concerts musicals de la capital romana.

Per fi, el monestir tornà a tenir un nou orgue. Era l'any 1961. El P. Jordi el tocà, públicament, per primera vegada, el 15 d'agost d'aquell any, en la Missa solemne de la Mare de Déu d'agost, patrona del Cister. Feia, doncs, més d'un segle que Poblet no tenia orgue. Aquest nou instrument fou inaugurat oficialment el 15 d'octubre d'aquell 1961. El P. Bou acompanyà –com ho faria durant moltíssims anys- el cant gregorià i les salmòdies dels monjos de Poblet. Aquest instrument provenia de la «Organeria Espanyola Alberdi», i està format per gairebé 2.500 tubs. Un instrument, doncs, enorme, i que en aquella època era del millor que es podia esperar, plenament clàssic, i amb molt poques concessions als orgues romàntics. La seva cònsola està al costat de l'Epístola. La primera peça complexa que el P. Jordi va interpretar va ser un preludi i fuga de J.S. Bach, sens dubte el seu autor preferit. A l'acabar el dia, l'orgue acompanyà la comunitat en la Salve cistercenca, acte que el P. Bou ha repetit centenars de vegades.

L'11 d'abril de 1963, el P. Bou interpretà un concert en directe per Ràdio Nacional d'Espanya a Barcelona, des del mateix orgue pobletà, un fet que es repetiria fins un total de set vegades, en la dècada dels anys 60'. En aquella ocasió, interpretà J.S. Bach, Pachelbel i Domenico Zipoli. En aquests set concerts, el seu repertori fou el clàssic per a música per a orgue. Les interpretacions de músics romàntics o contemporanis, doncs, foren mínimes. Anotem ací algunes peces de l'alemany Johannes Brahms o de l'hongarès Franz Liszt. En canvi, també era del seu agrat interpretar obres dels mestres de Bach, com és el cas de l'alemany Buxtehude.

Mentrestant, el P. Jordi M. Bou anava cursant la carrera d'orgue, sota el mestratge de la catedràtica d'orgue del Conservatori Superior de Música de Barcelona, na Montserrat Torrent, organista de fama internacional, i concertista memorable. El P. Bou feia les classes a l'orgue del conservatori, però també en el monumental del Palau Nacional de Montjuïc, que aleshores estava en plenes condicions d'interpretació. En total, el P. Jordi cursà sis cursos d'orgue –carrera de gran complexitat-, i finí la carrera el desembre de 1968.

Val a dir aquí que, a banda de les seves obligacions en la litúrgia –prou complexes, doncs en cada missa diària havia d'estudiar i interpretar peces diferents, i de manera notòria, en les solemnitats, com la festa de sant Bernat-, el P. Jordi Bou oferí nombrosos concerts durant les festes de la Germandat de Santa Maria de Poblet, i en d'altres concerts, per raons ben variades, en el seu orgue pobletà. Això féu que el seu repertori s'anés ampliant d'una manera extraordinària, encara que sempre refusà qualsevol autor del Renaixement, com el músic pobletà Mateu Fletxa «el Vell», i els castellans Correa de Arauxo o Antonio de Cabezón, per posar alguns exemples. Per a ell, sempre ha estat una música que no l'ha omplert gens.

També cal citar-li l'esforç de tocar l'orgue pobletà durant les celebracions del sagrament del matrimoni. En aquest cas, notables parelles volien composicions concretes –en alguns casos, ben difícils- la qual cosa obligava el P. Bou a redoblar esforços i estudi.

El Pare Bou acompanyat de la seva professora, l'eminent organista Montserrat Torrent.

Fotos de l'arxiu de la família Bou de l'Espluga de Francolí

En un altre ordre de coses, l'any 1981, l'arquebisbe de Tarragona el va nomenar President de la Comissió de Música de l'Arquebisbat de Tarragona, reconeixent-se així la seva vàlua musical i litúrgica.

També hem d'esmentar ací que el P. Jordi M. Bou ha fet sis enregistraments amb el seu orgue de Poblet, que han tingut un notable ressò entre el públic i els melòmans. La darrera grabació l'ha publicada l'any 1998.

El P. Jordi també ha fet incursions en la musicologia, i en aquest sentit va publicar el llibre «Maria en la música medieval» (Poblet, 1994). També ha prodigat la composició, amb diverses misses adreçades a les comunitats religioses, i publicades per l'editorial Boileau de Barcelona.

A partir de l'any 2000, i a causa de la seva edat joiosament avançada, s'ha anat retirant de les seves obligacions com a organista titular de Poblet, i avui dia, als seus 86 anys, gaudeix d'una merescuda jubilació. Durant més de seixanta anys, el P. Jordi M. Bou i Simó ha estat l'organista titular del monestir de Poblet, omplint amb les seves sensibles notes les voltes enormes de la basílica pobletana. És un músic de gran tècnica, però sobretot d'una enorme sensibilitat, energia i força, qualitats que es necessiten per a interpretar un repertori tan complex i tan grandios com ho és el de l'orgue.